

සක පදවන දහ සරතැස නිවු කරත්ත කවි

ජනකම් සඳහා අවධානය යොමු කරන විට අපට එහි අනු අංගයක් ව පවතින කරත්ත කවි නොතකා හැරිය නොහැකිය. අතීතයේ විවිධ සමාජ ස්ථර වල අස කරත්තය සිය දෛනික අවසිතා සඳහා භාවිත කලද මෝටර් රථයේ ආගමනය නිසාවෙන් කෙමෙන් කෙමෙන් අභාවයට යන්නට විය... කෙසේ වුවත් ඒ අභාවයට ගිය සම්ප්‍රදායන් අපට ඉතිරි කර යන්නේ ඉතා වටිනා දායකයන් ගොන්නකි... කරත්ත ඇසුරේ ඉපදෙන කතා, කවි, තේරවලිලි හා ආජනෝපදේශ බොහෝය. ඉන් ඉතාමත්ම විසල් ඉඩක් හිමි කරගෙන සිටින කරත්ත කවිය... අපට හිතදිවම පවසන්නේ කරත්ත රෝද යට වැලඳි රසවත් ඉතිහාසයක් ඇති බවය.

කරත්ත කවි බොහෝවිට අපට හමුවන්නේ සුභද සංවාදශීලී ගුණයෙන් පිරිපුන් කවි ලෙසය. බිම්මටමේ ගැහිසාට වුව තේරුම් ගත හැකි සරළ සුභ මඬ වචනකින් සජීවීන මේ කවි අතර ගමන් විඩාව නිවන උපහාසය ආදී ගති ගුති ගුණාසන්ද නොඅඩුව පැවතිණි.

කරත්ත කවියට වැඩි පුරම හේතු පාදක වූයේ බර කරත්තයයි... කුලින ජනයා සිය ගමන් බිමන් වලට භාවිත කල නිරික්කල ඇසුරින් නිපදවී ඇති කරත්ත කවි තාම උණනාය... සතර විට කුලින ජනයා හේ කරත්තය පදවාගෙන යනවිට යටත් වැසියා හේ සිතට කවි සිතුවලිලි පහල නොවීම විය හැකිය.

බර කරත්ත අතීතය සිය ගමන් ආරම්භ කරන්නේ සරළ සාමයේය... ලන්තරුම ආලෝකයේ සිය ගමන නිවුනු මඳ වචන මැද ආරම්භ කරන ගවයාට විඩාව දැනවලට සාපේක්ෂය අඩුය. කරත්ත කවි බොහෝවිට කියන්නේ ගැලක කරත්තය ගමන් අරඹන විටය. එක කවියක් කරත්තයකින් ඇසෙද්දී ඊට පිළිතුරු කවිය ඊළඟ අසල වන කරත්තයෙන් ඇසේ. මෙලෙස ගැල අවධියෙන්, ක්‍රියාකාරීව පවත්වා ගන්නත්, නිදාව උණනා කරන්නත් මේ කවි ලබාදන්නේ මනඟු පිටු වනලකි. තමා ගමන් ගන්නා අවධිය ග්‍රාමය සහ ගොනුන්ගේ ආරක්ෂාවට වන දෙපස සිටින සියලු සතුන් බියවද්දු පදවාහරින්නටද මේ කවි උපයෝගී කරගන්නට ඇත. ඇතැම් විට කරත්තය අදින්නට අපහසු අවස්ථාවල ගොනුන් දෙදෙනෙකු බදින්නට

කටයුතු කරයි... සමහර විට හදිසි අවසිතාවට රැගෙන යන අමතර ගොනාද මෙලෙස අතින් දෙදෙනා බැඳී කර දුණිම අතින් ගොණාටද ආදානු ලබයි මෙලෙස ආදානු ලබන කර දුන්ඩ තන්ඩලේ හමින් හැඳින්වේ.පහත කවියේ මුල් පදයේ කියන්නේ එයයි.

තණ්ඩලේ දෙන්න දෙපොලේ දුක්කනවා කටුකලේ ගාල නොලිහා වද දෙනවා හපුනලේ කන්ද දැකලා බඩ දනවා පව් කල ගොනේ ඇදපත් හපුනල් යනවා

සාමාන්‍ය ගමන් සඳහා මෙම තණ්ඩලේ භාවිත නොකරන අතර... බොහෝවිට කන්දක්, අධික බරක් අදින්නට සිදුවන අවස්ථාවල තණ්ඩලේ භාවිතය දැකිය හැකිය. සමහර විට මේ තණ්ඩලේ හපුනලය කන්ද නිසාම ආරම්භ වුවක් විය හැකිය. මක්නිසාදැයි විර්තමාන යේදී පවා වාහන පවා කන්ද තරණය කරන්නේ ඉතා ආයාසයෙන් වන නිසා ය. බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත කාලයේදී අතීත කරත්තකරුවා ගතකලේ ඉතාම දුක්බර පීරිතයකි. කුසට අහරක් නැතිව, ගතට නිවනක් නැතිව දිවා රෑ වෙහෙසෙමින් තනවන මේ පීරිතේට ඇති එකම සැනසුම දෙවි පිහිටයි, ඒ මනුෂ්‍යේ අවසාන බලාපොරොත්තුවයි.

පුප්පත් කමට ගොන් බැඳගෙන දුක්කනවා කන්ට හැකිව දිව රෑ දෙන වෙහෙසනවා ගොන්ටත් නොයෙක වඩ දී අප ගෙනියවා දැන්වත් අපිට දෙවියෝ පිහිටත් වෙනවා

අතීත කරත්ත කරුවන් විර්තමානයට සමාන කරන කල සමාන වූයේ හිමිකරුවෙකු යටතේ හිඳිනා කුලි වාහන රියදුරකුටය. හිමි කරුවා කරත්ත පදවන්නාට ගෙවීමේ වැටුපකි. තවද කරත්ත කරුවාට ගෙවන්නට යෙදෙන පඩියෙන් කරත්තයට යම් හානියක් වී ඇතිනම් එයද ඔහු කරත්තකරුවාගේ වැටුපෙන්ම අඩු කරගැනීම කරගන්නා ලදී. පහත ඇති කවිය කරත්ත කරුවා ගෙවා ඇති අනාරක්ෂිත පීරිතය පිළිබඳව ඉති කරන්නකි.

බර වැඩි වෙලා ගොන් බානට උඹි අඩුලේ කර වණ කලේ ඇසිදැසි මුගේ නැද්ද මොලේ මු මරලා දැමීමේනින් හොඳයි කැලේ පොත බලා පඩි දෙකකමි නිටු ගාලේ

අතීත ජනයා සිය භාණ්ඩ ප්‍රවහනයට අමතරව මහාගමනයට භාවිත කලේ කරත්තයි...

ගැල් බැඳ ගමන් ගන්නේ රාත්‍රී කාලයේදීය... නතිකමට බුලත් විටකුත්, සිනලට සුරැටුවක් පත්තු කර නැතිමට අතීත ජනයා අමතක නොකලහ. ආහාර ලෙස කඩ කැමද ඉහත කී බුලත් සුරැටිටු ආදියද ගමන ගන්න විට අසල ඇති කඩයෙන් ගනීම සිදුවෙයි. කතරගම යන ජනයා යන අතරමග නැවතී අලුත් ගම ප්‍රදේශයෙන් අවැසි දේ ලබාගෙන කතරගම වත්දනා කරන්නට යන ආකාරය පහත කවියෙහි ප්‍රකාශ වෙන ආකාරය මගහරය.

කන්නේ කටට රස හික්දයි බුලත් මම බොන්නේ සුරැටිටුව සිනල යන්න තම කන්නේ රෑ කඩෙන් නැවතී අලුත් ගම යන්නේ වත්දනාවේ අපි කතරගම

ගැලක් ගමන් ගන්නා විට ස්වාභාවික කරදර වලට මුහුණදීම ඉතා සාමාන්‍ය සිදුවීමකි. වර්ශාව නිසාවෙන් ගොනා කරත්තය අදින්නට හැලවීම සිදුවෙයි... මේ සිදුවීම මතකයට නැගෙන කවියාගේ මුවට කවි සිතුවලිලි නැගීම ස්වයංව සිදුවේ. වැඩි තර වනවිට ගොනාට අදින්නට අමාරුව වන බවත් ගොනාට ඒ වලක් කේන නිසා කරත්ත කරුවාගේ සිතටද ගොන ගත දුක ගෙන දෙයි. මේ දුක්ප්‍රාප්තියේ උච්චතම අවස්ථාව ලබමේ රස්ස යන්නාල යොනුවන පල කර ඇති පහත කවියට සිත් යොමන්න.

වැස්ස වතින්නා මඩ ගොහොරු වෙන්නා ගොනා නොයන්නා ගෝනියා තෙමෙන්නා ගොනා තල් අත්ත කපුරැල්ල වන්නා මේදා පැටලිල්ල මගෙ රස්ස යන්නා කරත්ත දුක්කගෙන යන විට නගරටල ඇති විවිධාකාර දේට නිත යන අතර එසේම කරත්ත කරුවන්ගේ තරණ පීරිතයද මඟටම ගෙවේ. නගර ආශ්‍රිතව ගතවන පීරිතවල මේ ආකාරයේ පීරිත බෝහෝ ඇත., නගර ගැන ගොරකුරු සඳහන් වෙන මේ කවියේ කරත්තය නවතන්නේ හොරණ ය. කොතරම් වැර යොදා කලත් සිය වෘත්තිය පිළිබඳ ව පවතින කලකිරීම පහත කවියෙන් මොනවට පැහැදිලි වේ.

අරුම වැඩි දුටුම් කඩවල සරසනවා තරම නොදනා ඇවිලලාම ලතාවෙනවා තරණ කල වයස කඩ වල පසු ලතවෙනවා හොරණ කඩ පෙලේ ගොනු අප නවතනවා

අතීතයේ පාලම් බැඳීම කලේ ලී භාවිතා කරයි...අතීතයේ වනයේ ලී සහ ලැලි ඇදීමට භාවිත කරන ලද්දේ කරත්තයයි.මාදුරු මස පාලම් සෑදීම සඳහා ලී ඇදී කරත්ත කරුවෙකු ඒ පිළිබඳව සිය අත්දැකීම කියන පහත කවිය විමසන්න.

කලුවර කලේ ලී කපලා ලී ඇද්දා මඩකලපුවේ ගොනිගෙන ලැලින් ඇද්දා ඇලින් උසට ගල් පෙරළා වැටී බැන්දා මාදුරු ඔයට ඔබනා පාලම් බැන්දා

කරත්තය පදවාගෙන යන අතරමග වැටී ඇති ලපටි තනකොල කපා ගොනුව කැමට දී ගෙන ආරම්භ කරමුදුයි අසන කරත්ත කරුවෙකු ගැන පහත කවියෙන් දැක්වේ. ගැලක ගොනු සඳහා සාමාන්‍යයෙන් කන්නට දෙන්නේ පිදුරු වුව ලපටිතණකොල වලට ගොනුන් දුක්වන රුචිකත්වය මේ කවියට හේතුවුවාදැයි සිතෙයි..

යන ලෙසින් ගුරුගොඩ පාලම පැනලා වම ලෙසින් පන්නියේ වත්තට පහලා දුටුම් අගේ තණකොල වත්තක වැටිලා කපලා ගෙන්නේ එම පාරට ගොන් ලිහලා

තණ්ඩලේ දෙන්න දෙපොලේ දුක්කනවා ගොන් කපේ මිණි බැඳලා නද දෙනවා කටුකලේ ගාල නොලිහා වද දෙනවා පටුකල ගොනේ ඇදපත් හපුනල් යනවා

මෙම ලිපියේ මුල්ම කවිය මේ විට මේ ඉහත කවියේ විශේෂ බවක් ඇත. ඒ නම් හපුනලේ කන්ද දැකලා බඩ දනවා වෙනුවට ගොන් කපේ මිණි බැඳලා නද දෙනවා යන්න යෙදී ඇත. කරත්තයා අදින ගොනේ අලෙකාරයට ගෙප්පි වැලක් බද්දි ගමන් ගන්නා විට මේ ගෙප්පි වැල ඉතාමත් කන්කලු ඇසුරින් හැඩවේ. මේ ආකාරයෙන් ම ප්‍රාදේශීයව පද වෙනස් වෙන කවි කරන්න කවි අතර ඇත. පහත කවිය බලන්න.

අවිය වඩන ලොකු අප්පුගේ කරත්තේ කැපැටු ගොන් බාන බැඳලා දෙපැපත්තේ කවට කමට විය අඹරා ගස් නිත්තේ ගොසින් ලිහමු මොරගොට නැන්දගේ වත්තේ

මේ කවියේ අවසාන කවිපදය එනම ගොසින් ලිහමු මොරගොට නැන්දගේ වත්තේ යන්න සබරගමුවේ භාවිත වන්නේ ගොසින් ලිහමු මොරවක නැන්දගේ වත්තේ ලෙසය. නමුත් වයඹ භාවිත වන්නේ , ගොසින් ලිහමු ගිංගොට නැන්දගේ වත්තේ ලෙසය. දුර්වල ගොනුන්ගෙන් අනොරක් නැතිව වැඩ ගන්නා ලොකු අප්පු ගැන ඉතාම උපහාසයෙන් ඇති අසුරක් ඉහත කවියෙන් මගසවේ.

මේ අසුරයේ කරත්ත කවි ගැන පූර්ණ සෛවුමක් කරන්නට නම් ගවන් ලිපි ගණනාවක් ලිපිය යුතුය., මිනිස් පීරිතයේ සුන්දර පැතිකඩක් නිරූපනය කරන මේ කවි සම්ප්‍රදාය අතීත ජනයා තුල සිය දුක්බ ලෝමනස්සයන් කලාත්මකව ඒලිදැක්වීමට තිබූ හැකියාව පෙන්නවන මන බඳනා පැතිකඩක් බව නොකියාම බැරරය.

නොහඳුරු උපුටාගැනී ගුණි
1 ජනකතාවෙන් උපුටා ගත අප්පොත්පළය කතා. එච්. ඒ. බිල්, නාලිනි කුමාරසිංහ.
ජනන පුනාකයෝ, 1999.
2 ජනකවි නාගිතා. ඩී. ඒ. සිංහ.
ජාතික පුනාකාලයෝ වෛ. එම්.බී.බී. 1986
3 ජන කවි බඳුන්. එච්. ඒ. බිල්. අප්පොත්පළයෝ, 1996.
4 ජන කවිය හා ගැටී නොහැරිය. දුරා අභිවෘත්ත. අරුණ පුනාකයෝ, 1996
5 ජනකවි විද්‍යාව. ඔබ්බානාගුණි නන්දසෝන ජනකතා. අප්පොත්පළයෝ පුනාකයෝ, 1995.